

UDKAST

Bekendtgørelse om Styrelsen for Undervisning og Kvalitets skærpede tilsyn med undervisningen på en fri grundskole

I medfør af § 9 g, stk. 4 i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1075 af 8. juli 2016, som ændret ved lov nr. (nummer + dato på det nye lovforslag), fastsættes:

Kapitel 1

Iværksættelse af skærpet tilsyn

§ 1. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (styrelsen) iværksætter af egen drift et skærpet tilsyn med undervisningen på en fri grundskole, jf. § 9 g, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., hvis styrelsen på baggrund af det almindelige tilsyn vurderer, at der er anledning til tvivl om,

- 1) hvorvidt skolens undervisning efter en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. lovens § 1, stk. 2, 1. pkt., eller
- 2) hvorvidt skolen lever op til kravet om efter sit formål og i hele sit virke at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene, jf. lovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Det skærpede tilsyn med undervisningen på en fri grundskole omfatter både lovens § 1, stk. 2, 1. og 2. pkt. Styrelsen beslutter inden for rammerne af loven og denne bekendtgørelse, hvorledes det skærpede tilsyn i øvrigt skal gennemføres.

§ 2. Styrelsen kan beslutte, at kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor skolen er beliggende, skal føre det skærpede tilsyn eller dele heraf, jf. lovens § 9 g, stk. 1, 2. pkt. i henhold til bekendtgørelsen og efter retningslinjer fastlagt af styrelsen.

Stk. 2. Dele af et skærpet tilsyn efter stk. 1 kan bestå i, at kommunalbestyrelsen tilvejebringer det faglige og pædagogiske oplysningsgrundlag, herunder skriftligt materiale fra skolen, observation af undervisning og afholdelse af faglige test.

§ 3. Styrelsen meddeler iværksættelsen af et skærpet tilsyn til skolens bestyrelse, skolens leder og eventuelle tilsynsførende og orienterer om baggrunden for tilsynets iværksættelse og om mulige konsekvenser af det skærpede tilsyn, herunder om at styrelsen på baggrund af det skærpede tilsyn kan træffe afgørelse om, at skolen ikke

længere omfattes af lovens regler om frie grundskoler, og at skolen ikke kan modtage tilskud efter loven, jf. lovens § 9 h.

Kapitel 2

Gennemførelse af skærpet tilsyn

§ 4. Styrelsen orienterer skolens leder om, hvordan det skærpede tilsyn vil blive gennemført.

§ 5. I vurderingen af om en skole opfylder kravet i lovens § 1, stk. 2, 1. pkt., indgår skolens fastsatte mål for undervisningen, gennemførelsen af undervisningen og elevernes udbytte af undervisningen. Tilsynets hovedområder fremgår af bilag 1.

Stk. 2. Styrelsen vil inddrage elevernes baggrund og individuelle læringsforudsætninger i vurdering af deres udbytte af undervisningen, som det viser sig ved resultaterne af skolens afholdelse af pædagogisk faglige test, elevernes resultater ved folkeskolens afsluttende prøver og anden dokumentation for elevernes faglige standpunkt og progression. Ved vurderingen af elevernes udbytte af skolens undervisning kan der lægges vægt på, om det testmateriale, som skolen har valgt, opfylder formålet med testen.

§ 6. I vurderingen af, om en skole opfylder kravet i lovens § 1, stk. 2, 2. pkt., kan alle dele af skolens virksomhed indgå, herunder skolens undervisning og forholdene på skolen i øvrigt. Tilsynets hovedområder ved vurderingen fremgår af bilag 2.

Stk. 2. Styrelsen deltager som observatør på skolens bestyrelsesmøder, eventuelle generalforsamlinger og forældremøder som led i det skærpede tilsyn. Styrelsen kan beslutte at udpege en ekstern sagkyndig til at varetage observatøropgaven på styrelsens vegne.

Stk. 3. Styrelsen gennemfører en undersøgelse af, om alle medlemmer af skolens bestyrelse behersker dansk i skrift og tale i overensstemmelse med lovens § 5, stk. 7. Styrelsen kan endvidere indhente bestyrelsens protokol over dens beslutninger, eventuelle dagsordener og referater fra bestyrelsesmøder.

Stk. 4. Styrelsen iværksætter som led i det skærpede tilsyn en undersøgelse af skole-hjem-samarbejdet, herunder indhenter eventuelle dagsordener og referater fra forældremøder.

Stk. 5. Styrelsen kan afholde samtaler med eleverne om undervisningen på skolen og om lovens § 1, stk. 2, 2. pkt., herunder også uden tilstedeværelse af skoleleder og lærere. Det er frivilligt for eleverne at deltage i samtaler med styrelsen.

§ 7. Styrelsen kan beslutte, at en skole inden for en nærmere fastsat frist skal afholde pædagogisk faglige test i bestemte fag eller fagområder eller dele heraf.

Stk. 2. Styrelsen vejleder skolen om, hvilket pædagogisk fagligt testmateriale som kan være relevant at anvende, og om testmateriale, som er valgt af skolen, vil kunne opfylde formålet med testen.

Stk. 3. Skolen skal orientere styrelsen om tidspunktet for afholdelsen af pædagogisk faglige test. Styrelsen kan overvære afholdelsen af pædagogisk faglige test.

Stk. 4. Har en skole ikke inden den i stk. 1 nævnte frists udløb gennemført pædagogisk faglige test i de planlagte fag og fagområder med forudgående orientering til styrelsen, kan styrelsen tilbageholde tilskud til skolen helt eller delvis, jf. lovens § 21, stk. 2, indtil skolen gennemfører test i henhold til § 7, stk. 1 og 3.

§ 8. Et tilsynsforløb i forbindelse med et skærpet tilsyn gennemføres normalt inden for en tre-måneders periode.

Stk. 2. Styrelsens besøg på en skole i tilsynsperioden kan ske med eller uden forudgående varsel. Styrelsen gennemfører i denne periode mindst et uanmeldt tilsynsbesøg på skolen. Hvis tilsynet forløber over en længere periode end tre måneder, aflægges der mindst et uanmeldt tilsynsbesøg pr. kvartal.

Kapitel 3

Skolens og elevernes medvirken til sagens oplysning

§ 9. I vurderingen af om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at en skole overholder kravene i lovens § 1, stk. 2, 1. eller 2. pkt., eller begge, kan styrelsen lade det indgå og tillægge det negativ betydning, hvis skolen

- 1) trods en anmodning fra styrelsen undlader at fremsende dokumentation til brug for sagens oplysning,
- 2) under besøg fra styrelsen, jf. § 8, gentagne gange aflyser eller afbryder planlagt undervisning eller i væsentlig omfang lader planlagt undervisning gennemføre ved vikar,
- 3) trods styrelsens beslutning herom, jf. § 7, stk. 1, undlader at gennemføre faglige test i de fag eller fagområder eller dele heraf, som styrelsen har udpeget, eller
- 4) på anden lignende måde ikke medvirker til sagens oplysning.

§ 10. I vurderingen af om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen overholder kravene i lovens § 1, stk. 2, 1. eller 2. pkt., eller begge, kan styrelsen lade det indgå, hvis elever på skolen ikke deltager i skolens afholdelse af faglige test eller andre tiltag til dokumentation for elevernes faglige standpunkt.

Stk. 2. Skolen kan beslutte, at en elev fritages for at deltage i afholdelsen af test, hvis eleven på grund af betydelig funktionsnedsættelse eller utilstrækkelige danskkundskaber vurderes ikke at ville kunne gennemføre testen med et resultat, der kan dokumentere elevens faglige standpunkt. Skolen skal orientere styrelsen herom.

Kapitel 4

Forskellige regler

§ 11. De afgørelser, som styrelsen træffer efter lovens §§ 9 f – 9 h og efter lovens §§ 20 b, 21, stk. 2 og 21 a, stk. 1, jf. §§ 9 f – 9 h, og de afgørelser, som styrelsen træffer efter bekendtgørelsen, kan ikke indbringes for ministeren for børn, undervisning og ligestilling.

Kapitel 5

Ikrafttrædelses- og overgangsregler

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1172 af 12. december 2011 om Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens skærpede tilsyn med undervisningen på en fri grundskole ophæves.

Bilag 1

Tilsynets hovedområder ved vurdering af ”stå-mål-med”-kravet

Et skærpet tilsyn med indholdet og kvaliteten i skolens undervisning omfatter de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i; de humanistiske fag, de praktisk/musiske fag og naturfag (folkeskolelovens § 5, stk. 2). Styrelsen vurderer undervisningen i de enkelte fagområder samlet. Styrelsen vurderer fagene dansk, engelsk og matematik særskilt. Styrelsens tilsyn omfatter også børnehaveklassen.

Styrelsen undersøger desuden indholdet og kvaliteten af skolens specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, og om skolen har procedurer til at identificere elever med særlige behov. Styrelsen undersøger endvidere, om der er tegn på, at skolen ikke i tilstrækkeligt omfang tilgodeser elever med særlige behov.

Ved den løbende justering af undersøgelsesernes omfang foretager styrelsen en vurdering af, hvilke dele af skolens undervisning tilsynet skal belyse i den konkrete tilsynssag. Udgangspunktet for det skærpede tilsyn med en skole er, at alle fag og fagområder indgår.

Skolens mål for undervisningen

For at få tilstrækkeligt indblik i, om skolen har fastsat relevante og tilstrækkelige mål for den planlagte undervisning, kan styrelsen inddrage et eller flere af følgende elementer:

Målenes indhold

- 1) En vurdering af, om skolens undervisningsplaner, jf. lovens § 1 a, stk. 2, inddrager relevante faglige delelementer, som angiver udviklingen hen mod slutmålene.
- 2) Undervisningsplanernes beskrivelse af, hvorledes det samlede undervisningstilbud giver mulighed for alsidig personlig udvikling, jf. lovens § 1 a, stk. 2.

- 3) En vurdering af, om delmålene og slutmålene står mål med folkeskolens (Fælles Mål), jf. lovens § 1 a, stk. 4.
- 4) En vurdering af, om eventuelle årsplaner afspejler undervisningsplanerne og delmålene.

Skolens anvendelse af målene

- 1) Skolens evalueringer af den samlede undervisning og skolens opfølgningsplaner, jf. lovens § 1 b, stk. 3 eller § 9 a, stk. 2.
- 2) Skolens kendskab til de mål, der er fastsat for undervisningen, og om den observerede undervisning afspejler planerne.

Undervisningen i fag og fagområder

For at kunne foretage en samlet vurdering af, om indholdet og kvaliteten i en skoles undervisning lever op til ”stå-mål-med”-kravet i friskoleloven, kan styrelsen vælge at lade fx et eller flere af følgende elementer indgå i et skærpet tilsyn:

Undervisning

- 1) Indholdet af undervisningen, herunder i hvilken grad undervisningen leder frem mod skolens del- og slutmål for undervisningen i det enkelte fag eller fagområde.
- 2) De anvendte undervisningsmaterialer og materialernes relevans for den gennemførte undervisning og for elevgruppen samt materialets anvendelse i forhold til den enkelte elev/elevgruppe.
- 3) Hvor og hvordan de enkelte fag og fagområder er repræsenteret i undervisningen.
- 4) Organiseringen og tilrettelæggelsen af undervisningen, herunder en vurdering af, om undervisningen afspejler en relevant faglig progression, der sandsynliggør, at undervisningen leder frem til skolens del – og slutmål.
- 5) Om undervisningen generelt giver eleverne mulighed for alsidig personlig udvikling
- 6) Hvordan skolen inddrager it og andre medier.

Andre forhold af væsentlig betydning

- 1) Skolens sikring af, at lærerne har de nødvendige faglige, didaktiske og pædagogiske kvalifikationer til at gennemføre en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen i de fag og på de klassetrin, hvor lærerne varetager undervisningen.
- 2) Skolens sikring af, at undervisningen giver eleverne mulighed for at udvikle generelle kompetencer, eksempelvis inden for samarbejde og projektarbejde.
- 3) Skolens evalueringer af elevernes udbytte af undervisningen.
- 4) Elevernes opnåede resultater ved de afsluttende prøver.
- 5) Elevernes testresultater og anden dokumentation for elevernes faglige standpunkt og progression. Testresultater kan indgå med betydelig vægt.
- 6) Skolens egen vurdering af elevernes faglige standpunkt inden for relevante fag og fagområder, bl.a. ved anvendelse af test.

- 7) Skolens valg af metode og materialer ved afholdelse af test og den konkrete gennemførelse af aktiviteten.
- 8) Inddragelse af diagnostiske test med bistand fra PPR.

Skolens undervisning af elever med særlige behov

- 1) Skolens procedure i forbindelse med identifikation af elever med behov for specialundervisning.
- 2) Skolens procedure omkring identifikation af elever med behov for støtte i dansk som andetsprog.
- 3) Skolens handleplaner for elever med særlige behov og sammenhængen mellem handleplanerne og den observerede undervisning.
- 4) Kvaliteten i skolens tilbud til elever med særlige behov.
- 5) Skolens samarbejde med PPR.

Skoler med selvevaluering

For skoler, som har valgt selvevaluering, jf. lovens § 9 a, stk. 2, vil selvevalueringen indgå i styrelsens vurdering.

Bilag 2

Tilsynets hovedområder ved vurderingen af frihed og folkestyre

Bestemmelsen om, at skolen skal forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre m.v., går på tværs af alle fag og fagområder og omfatter hele skolens virke.

Styrelsens vurdering af undervisningen har særligt fokus på undervisningen i fagene dansk, samfundsfag, historie, dansk som andetsprog og det obligatoriske emne sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

1) Kravets hovedindhold

Skolerne er forpligtet til at undervise eleverne i danske samfundsforhold samt til at udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse. Dette omfatter bl.a., at eleverne indføres i grundlæggende principper for det danske demokrati og folkestyre, herunder friheds- og menneskerettigheder.

Kravet om respekt for og forståelse af grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, sådan som blandt andet fremgår af grundlovens kapitel VIII omfatter også retten til ligestilling mellem kønnene.

2) Styrelsens vurdering

Styrelsen vil inddrage alle relevante oplysninger om skolens formål, undervisning og hele virke, jf. bekendtgørelsens § 6. Der er ikke krav om nogen bestemt arbejdsform eller metode på skolerne.

Styrelsens undersøgelse vil blandt andet omfatte følgende hovedområder:

Skolens grundholdning

Oplysninger om skolens overordnede formulerede og udtrykte grundholdninger og værdier, som de fremgår af skolens formål, værdigrundlag og vedtægter, kan indgå i vurderingen. Såfremt skolen har formuleret særskilte mål for forberedelse af eleverne, vil de indgå som væsentligt element i vurderingen.

Skolens mål og intentioner

Overordnede mål og intentioner med undervisningen kan fremgå af skolens eventuelle formulerede politik, handleplaner og regler. Emnet omfatter også skolens del- og slutmål, skolens undervisningsplaner og eventuelle årsplaner.

Bestyrelsens arbejde

Oplysninger om, hvordan skolens bestyrelse forholder sig til frihed og folkestyre i forbindelse med driften af skolen, kan indgå i vurderingen. Bestyrelsesmedlemmernes beherskelse af dansk i skrift og tale på en sådan måde, at det muliggør forståelse af udsendt materiale og deltagelse i debatter på bestyrelsesmøderne, kan indgå i vurderingen.

Skole-hjem-samarbejdet

Som en del af skolens hele virke anses også skolens vægtning af skole-hjem-samarbejdet. Spørgsmålet om, hvordan frihed- og folkestyre-kravet adresseres i denne sammenhæng, vil kunne indgå i vurderingen.

Skolens undervisning og læreprocessen

Skolens forberedelse af eleverne kan ses på undervisningens form og indhold. Skolens tilrettelæggelse af arbejds- og undervisningsformer vil være væsentlig, herunder på hvilken måde skolen giver eleverne mulighed for at deltage aktivt i diskussioner, samarbejde og udtrykke personlige holdninger. Undervisningens faglige indhold kan indgå med betydelig vægt.

Elevernes udbytte og oplevelse af undervisningen

Elevernes udbytte af undervisningen kan indgå i vurderingen, herunder om der er tegn på, at eleverne har tilegnet sig viden, som er relevant for vurderingen, og som sætter sig spor i elevernes handlinger og færdigheder.

Elevernes oplevelse af undervisningen og forholdene på skolen i øvrigt kan medvirke til at give et helhedsbillede af skolens undervisning. Der lægges vægt på elevernes oplevelse af tilegnet viden, kompetencer og handlemuligheder. Samtaler med eleverne kan indgå i vurderingen, men kan aldrig stå alene eller være afgørende for vurderingen af, om skolen lever op til kravene til skolens undervisning og virke i øvrigt.

Skolens samlede virksomhed

Skolens hele virke omfatter ligeledes, foruden sammenhængen mellem skolens formulerede hensigter og konkrete praksis, hvad der i øvrigt foregår på skolen uden for undervisningstiden. Som del af skolens hele virke anses også skolens egen vægtning af samarbejde mellem lærere, forældre og elever, og hvilken betydning skolen tillægger det at arbejde med elevernes medindflydelse på skolens dagligdag. Skolens undervisningsmiljøvurdering kan indgå i styrelsens vurdering.

3) Øvrige hensyn

Kravet omfatter ikke alene undervisningen, men alle forhold på skolen i det omfang, de berører eleverne.

Kravet vil således også kunne omfatte skolens praksis med hensyn til optagelse af elever og skolens ansættelse og afskedigelse af personale.

Det vil som følge heraf være i strid med bestemmelsen, hvis skolen i sin optagelses- eller ansættelsespraksis udøver diskrimination på baggrund af køn eller etnisk oprindelse.

Kravet giver ikke mulighed for, at en skole kan bygge på en grundholdning eller et værdigrundlag, som efter sit indhold er uforeneligt med bestemmelsens formål, uanset om skolen i sin undervisning og i sit øvrige virke samtidig sikrer, at eleverne får kendskab til de principper, der ligger til grund for bestemmelsen, herunder princippet om ligestilling mellem kønnene.